

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๐๕๖๐๒

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ข้อหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนพัสดุ

เรียน ผู้บัญชาการทหารอากาศ

อ้างถึง หนังสือกองทัพอากาศ ด่วนมาก ที่ กท ๐๖๐๗/๓๓๕๐ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง กองทัพอากาศ แจ้งว่า กองทัพอากาศ ได้บรรจุประจำการเครื่องบินลำเลียงแบบที่ ๑๓ (AIRBUS Am๑๐-๓๐๐) จำนวน ๑ เครื่อง มีอายุการใช้งาน ๒๕ ปี ซึ่งบริษัทผู้ผลิตเครื่องบินลำเลียงฯ ดังกล่าว ได้ยุติสายการผลิตแล้ว ประกอบกับอะไหล่ในการซ่อมแซมมีราคาสูงและหายาก การซ่อมบำรุงไม่คุ้มค่า หากใช้งานต่อไป จะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงมาก กองทัพอากาศ จึงปลดประจำการเพื่อจำหน่ายโดยวิธีการแลกเปลี่ยน ซึ่งจะแลกเปลี่ยนกับเอกชนเป็นเครื่องบินสำหรับฝึกบินพร้อมระบบสนับสนุน เพื่อใช้ในการฝึกฝูงบิน ๖๐๔ กองบิน ๖ กองทัพอากาศ จึงขอหารือ ดังนี้

๑. การกำหนดราคาพัสดุที่ต้องการแลกเปลี่ยน ยังคงสามารถใช้หลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินที่ต้องเรียกขดใช้ตามความรับผิดชอบตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนมาก ที่ กค ๐๔๑๐.๓/๑๔๘๕๕ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ประกอบการพิจารณากำหนดราคาพัสดุ ได้หรือไม่ อย่างไร

๒. การดำเนินการแลกเปลี่ยนพัสดุ จะต้องจัดทำและประกาศเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ก่อนหรือไม่ หากต้องจัดทำและประกาศเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี วงเงินที่จะต้องจัดซื้อจัดจ้างโดยประมาณตามระเบียบฯ ข้อ ๑๑ (๒) จะใช้วงเงินใด เนื่องจากไม่มีวงเงินงบประมาณสามารถใช้ราคาพัสดุที่ต้องการแลกเปลี่ยนโดยการประเมินมูลค่าของเครื่องบินที่เหลือตามหลักเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลาง กำหนดในข้อ ๑ ได้หรือไม่

๓. การกำหนดราคากลางของพัสดุที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยน ควรกำหนดแหล่งที่มาของราคากลางอย่างไร เนื่องจากพัสดุดังกล่าวไม่สามารถกำหนดราคากลางตามมาตรา ๔ (๑) (๒) (๓) แห่งพระราชบัญญัติฯ ได้

๔. อำนาจในการสั่งการแลกเปลี่ยนพัสดุตตามระเบียบฯ มีได้กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้ที่มีอำนาจในการอนุมัติและสั่งการให้แลกเปลี่ยนควรเป็นผู้ใด ระหว่างหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในการสั่งการเกี่ยวกับการบริหารพัสดุ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างภายในวงเงินที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. กรณีข้อหารือ ๑ โดยหลักการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๔๖ กำหนดว่า “การแลกเปลี่ยนพัสดุจะกระทำมิได้ เว้นแต่ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่า มีความจำเป็นจะต้องแลกเปลี่ยนให้กระทำได้เฉพาะการแลกเปลี่ยนครุภัณฑ์กับครุภัณฑ์ และการแลกเปลี่ยนวัสดุกับวัสดุ...” เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า กองทัพอากาศจะดำเนินการแลกเปลี่ยนเครื่องบินลำเลียง

แบบที่ ๑๓ (AIRBUS A๓๑๐-๓๐๐) จำนวน ๑ เครื่อง เป็นเครื่องบินสำหรับฝึกบินพร้อมระบบสนับสนุน กับเอกชน โดยจะต้องถือปฏิบัติตามระเบียบฯ สำหรับการกำหนดราคาพัสดุที่ต้องการแลกเปลี่ยนกับเอกชนให้ถือปฏิบัติตามข้อ ๔๘ ซึ่งกำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะตามความจำเป็น และให้คณะกรรมการมีหน้าที่ ดังนี้ (๑) ตรวจสอบและประเมินราคาพัสดุที่ต้องการแลกเปลี่ยนตามสภาพปัจจุบันของพัสดุนั้น (๒) ตรวจสอบรายละเอียดพัสดุที่จะได้รับจากการแลกเปลี่ยน ว่าเป็นของใหม่ที่ยังไม่เคยใช้งานมาก่อน เว้นแต่พัสดุเก่าที่จะได้รับจากการแลกเปลี่ยนนั้นจะเป็นความจำเป็นไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐต้องเสียประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐ และ (๓) เปรียบเทียบราคาพัสดุที่จะแลกเปลี่ยนกัน โดยพิจารณาจากราคาที่ประเมินตาม (๑) และราคาพัสดุที่จะได้รับจากการแลกเปลี่ยน ซึ่งถือตามราคากลางหรือราคามาตรฐาน หรือราคาในท้องตลาดโดยทั่วไป โดยไม่สามารถปฏิบัติตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนมาก ที่ กค ๐๔๑๐.๓/๑๔๘๕๕ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เรื่อง การถือคิดค่าเสื่อมราคาพัสดุ ได้

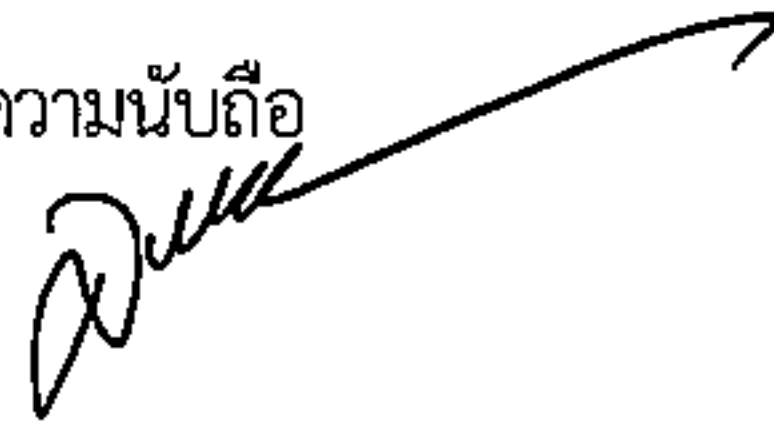
๒. กรณีข้อหาข้อ ๒ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งได้กำหนดข้อยกเว้นตาม (๒) กรณีที่มีวงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือมีความจำเป็นต้องใช้พัสดุโดยฉุกเฉินหรือเป็นพัสดุที่จะขายทอดตลาด ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๖ (๒) (ง) หรือ (ฉ) สำหรับการดำเนินการด้วยวิธีแลกเปลี่ยน พระราชบัญญัติฯ มิได้ยกเว้นให้ไม่ต้องจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ดังนั้น กองทัพอากาศ จึงต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติฯ ด้วย

๓. กรณีข้อหาข้อ ๓ การกำหนดราคากลางของเครื่องบินลำเลียงฯ ที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยน เนื่องจากพัสดุดังกล่าวไม่สามารถกำหนดราคากลางตามคำนิยามของราคากลางตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๔ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ได้ ควรกำหนดแหล่งที่มาของราคากลางอย่างไรวินั้น กรณีนี้กองทัพอากาศ สามารถกำหนดราคากลางตามหลักเกณฑ์ วิธีการหรือแนวทางปฏิบัติของกองทัพอากาศ ตามนัย (๖) แห่งพระราชบัญญัติมาตรา ๔

๔. กรณีข้อหาข้อ ๔ ตามระเบียบฯ ข้อ ๖ กำหนดให้ผู้มีอำนาจดำเนินการตามระเบียบฯ ได้แก่ ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่กระทรวงกลาโหมหรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่ผู้รักษาการตามระเบียบฯ ประกาศกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนั้นสามารถกำหนดหน่วยงานระดับใด ผู้บังคับบัญชาชั้นใด ตำแหน่งใด มีอำนาจดำเนินการตามระเบียบฯ นี้ก็ได้ ครอบคลุมข้อ ๗ ผู้มีอำนาจดำเนินการตามข้อ ๖ หรือผู้มีอำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างตามระเบียบฯ นี้ จะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งใดก็ได้ซึ่งสังกัดหน่วยงานของรัฐเดียวกัน โดยให้คำนึงถึงระดับ ตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญ ดังนั้น กรณีการแลกเปลี่ยนจึงเป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ สำหรับอำนาจในการสั่งซื้อสั่งจ้างโดยวิธีคัดเลือก ตามระเบียบฯ ข้อ ๘๕ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีอำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท หากเกิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป เป็นอำนาจของปลัดกระทรวงกลาโหม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุทธิดีรัตน์ รัตนโชติ)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๑

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖